

KOMMUNSTYRELSEKONTORET

Handläggare: Sofie Adlerz
Titel: Strateg
E-post: sofie.adlerz@norrtalje.se

Till: Kommunfullmäktige

Nulägesbild och behovsinventering av Norrtälje kommunkoncerns arbete med jämställdhet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna "Nulägesbild och behovsinventering av Norrtälje kommunkoncerns arbete med jämställdhet" och dess prioriterade utvecklingsområden.

Sammanfattning

Norrtälje kommunkoncern har inom ramen för kommunens arbete med CEMR-deklarationen tagit fram en nulägesbild innehållande en beskrivning av nuläget, önskat läge, identifierade utvecklingsområden och identifierade behov, för kommunens fortsatta arbete med CEMR-deklarationen. Nulägesbilden fungerar som en beskrivning av kommunkoncernens behov och utvecklingsområden och används vid prioritering och beslut om vilka artiklar i CEMR-deklarationen som ska prioriteras i framtagandet av handlingsplanen, vilken planeras att beslutas hösten 2026.

Ärendet

Den 16 juni 2025 antog Norrtälje kommun de nio artiklar som lades till i CEMR-deklarationen 2022. CEMR-deklarationen antogs i dess första version 2017 av Norrtälje kommun och en handlingsplan togs fram för åren 2018 – 2021. Handlingsplanen implementerades inte och har inte följts upp eller reviderats. Kommunfullmäktige beslutade i mål och Budget 2025 – 2027 att anta deklarationens tilläggsartiklar och uppdra kommunstyrelsekontoret att ta fram en handlingsplan. Handlingsplanen ska innehålla åtgärder och beskrivning av resurstillsättning.

Då det saknades underlag om hur kommunen idag arbetar med jämställdhet beslutades det att under 2025 ta fram en nulägesbild som grund för handlingsplanen, vilken tas fram under 2026. Nulägesbilden fungerar som ett underlag för att identifiera och prioritera åtgärder till handlingsplanen.

Syftet med nulägesbilden är att identifiera skillnaden mellan nuläge och önskat läge i kommunens jämställdhetsarbete. Analysen synliggör styrkor, svagheter, hinder och behov för att möjliggöra en mer strategisk och samordnad utveckling mot ett jämställt Norrtälje kommun. Genom att kartlägga glapp i organisationens struktur, processer och kompetens skapas ett underlag för att prioritera insatser och fördela resurser effektivt, mot målet att säkerställa leverans ut mot våra kommuninvånare.

Kommunkoncernen ska utifrån beslut om att anta CEMR-deklarationen 2017 samt dess nio utökade artiklar 2025 ta fram en handlingsplan inom två år efter antagande. Deklarationen innehåller 39 artiklar vilka berör kommunkoncernens samtliga verksamhetsområden, hur kommunkoncernen väljer att prioritera och arbeta med artiklarna regleras inte i deklarationen utan är upp till kommunkoncernen.

För att Norrtälje kommun ska nå det önskade läget krävs ett mer sammanhållet, systematiskt, kunskapshöjande och långsiktigt arbete.

Följande områden bör prioriteras i det fortsatta arbetet:

En koncerngemensam strategi och handlingsplan

En handlingsplan för jämställdhetsintegrering tas fram utifrån CEMR-deklarationens 39 artiklar, med utgångsläge i denna nulägesbild.

Stärkt styrning och uppföljning

Jämställdhetsperspektivet integreras i styrkedjan, från kommunfullmäktiges mål till nämnd- och verksamhetsnivå. Det innebär att alla större beslut, policys och program föregås av en jämställdhetsanalys. System för uppföljning utvecklas så att könsuppdelad statistik används för att synliggöra skillnader i service, resursfördelning och resultat.

Kompetensutveckling och stöd i organisationen

För att säkerställa genomslag behöver alla nivåer av organisationen stärka sin kunskap om jämställdhet och normkritik. Detta kan ske genom till exempel utbildningssatsningar.

Förbättrad samverkan internt och externt

Förvaltningar, Kommunalförbundet sjukvård och omsorg och bolag ges förutsättningar att samarbeta kring gemensamma utvecklingsområden, till exempel utbildning, arbetsmarknad och hälsa. Kommunen bör också aktivt samverka med regionala aktörer (Region Stockholm, Länsstyrelsen) samt civilsamhället för att skapa synergier och stärka effekten av jämställdhetsarbetet.

Inkluderande statistik och invånarperspektiv

Tekniska lösningar för insamling och analys av könsuppdelad statistik tas fram alternativt utvecklas, och statistiken används i verksamhetsutveckling och utveckling av insatser för att säkerställa jämställdhet i Norrtälje kommun. Invånarnas erfarenheter av ojämställdhet ska systematiskt inhämtas, särskilt från grupper som annars riskerar att inte komma till tals. Detta då pricksäkra insatser ut mot våra kommuninvånare endast kan tas fram genom insamling av invånardata genomförs systematiskt.

Långsiktig kulturförändring

Jämställdhet ses inte som ett projekt utan som en integrerad del av kommunkoncernens vardag. Det innebär ett långsiktigt arbete för att förändra normer och kulturer i organisationen, med fokus på inkluderande ledarskap, rättvis resursfördelning och ett jämställt bemötande i alla verksamheter.

Sammanfattningsvis innebär det föreslagna arbetet framåt att Norrtälje kommun behöver etablera en gemensam struktur och styrning för jämställdhet, säkerställa att arbetet genomsyrar hela organisationen och utveckla förmågan att följa upp resultatet.

Under 2026 kommer arbetet med jämställdhetsintegrering att innefatta en fortsatt kartläggning av både det pågående arbetet och identifierade behov för framtida insatser. Arbetet under året innefattar även framtagande av konkreta åtgärder utifrån dessa prioriterade områden, inom ramen för handlingsplanen. Samt att aktiviteter som kan genomföras under 2026 utan ytterligare behov av verksamhets- eller resursplanering utöver redan befintliga resurser kommer initieras under året. Aktiviteter som kräver verksamhets- eller resursplanering kommer i stället bli en del av handlingsplanen.

Ärendets beredning

I arbetet med framtagandet av nulägesbilden har samtliga förvaltningar, bolag och kommunalförbundet sjukvård och omsorg deltagit.

Ekonomiska konsekvenser

Framtagandet och beslut om att godkänna nulägesbild och behovsinventeringen genererar inga ekonomiska konsekvenser för kommunkoncernen. Dock anses det skäligt att en analys kring ekonomiska konsekvenser görs i samband med antagande av handlingsplanen under år 2026. Detta då handlingsplanen kommer innefatta åtgärder vilka kan komma att kräva finansiering och personella resurser för år 2027 och framåt. Eventuella finansieringsbehov utanför ram kommer äskas i samband med kommunkoncernens årliga budgetarbete.

Konsekvenser för barn

Beslut att godkänna denna nulägesbild och behovsanalys anses inte ha en direkt påverkan på barn och unga. Däremot har det efterföljande arbetet med att implementera och öka jämställdheten i kommunen, genom framtagande av handlingsplan och åtgärder, en direkt påverkan på barn och unga. Ett utvecklat jämställdhetsarbete motverkar utsatthet för våld, otrygghet och ojämlikhet i kommunen. Det bedöms därmed skäligt att arbetet löpande innefattar genomförande av barnkonsekvensanalyser.

Barn och unga har inte varit delaktiga i beredningsarbetet. Men vid eventuell implementering av deklarationen behöver det göras en bedömning om barnens åsikter och medverkan i implementeringen skall lyftas in.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Ett systematiskt arbete med jämställdhet har potential att påverka alla kommuninvånare, oavsett geografisk hemvist. Genom att besluta i enlighet med föreslagna prioriterade utvecklingsområden, så som insamling och analys av invånardata, kan kommunen få en fördjupad förståelse för behov och förutsättningar i olika delar av kommunen, inklusive landsbygds- och skärgårdsområden.

Att identifiera och motverka ojämställdhet bidrar inte bara till ökad inkludering, utan kan även främja attraktivitet och utveckling i dessa miljöer. Ett jämställt samhälle skapar bättre förutsättningar för inflyttning, lokal utveckling och ett hållbart liv i hela kommunen.

Rickard Sundbom
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Johan Hernman
Stabs- och planeringschef
Kommunstyrelsekontoret

Bilaga/Bilagor

Nulägesbild och behovsinventering av Norrtälje kommuns arbete med jämställdhet.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen
Trygghet och säkerhetschefen
Strateg jämställdhet
Socialnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Utbildningsnämnden
Barn- och skolenämnden
Bygg- och miljönämnden
Val- och demokratinämnden
Norrtälje kommunhus AB
Norrtälje vatten och avlopp AB
Norrtälje Energi AB
Campus Roslagen AB
Roslagsbostäder AB
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg